

Protocol Surveillance op Afstand

Het Protocol Surveillance op Afstand beschrijft de werkwijze en regels en criteria voor het op afstand surveilleren bij online gemaakte tentamens (online proctoring). De mogelijkheid voor surveillance op afstand staat beschreven in het OER, artikel 4.1, waarbij de criteria zijn vastgelegd in het onderhavige protocol.

Kaders en bevoegdheden

Faculteitsbestuur

1. De verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van surveillance op afstand door Universiteit Leiden geschiedt op basis van de volgende wettelijke grondslagen:
 - noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (6.1(e) AVG) voor tentamens die plaatsvinden in het kader van de WHW.
 - noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke (6.1(f) AVG) voor andere vormen van onderwijs.
2. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen.
Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand wordt dit uiterlijk tien dagen van te voren bekend gemaakt aan de student.
3. Een faculteitsbestuur kan besluiten dat surveillance op afstand bij online tentamens in een van de volgende gevallen wordt ingezet. *<keuze maken uit onderstaande alternatieven>*
 - a. Als 'een laatste middel' bij een tentamen, wanneer andere alternatieven voor fraudepreventie met minder impact op de privacy van de student zijn overwogen. Het faculteitsbestuur acht de inzet van surveillance op afstand nodig voor fraudepreventie indien de volgende stappen zijn doorlopen.
 - i. De examinerator heeft alternatieven voor het beperken van fraude bij het online afnemen van toetsen overwogen. Het gaat in ieder geval om de volgende (combinaties van) alternatieven:
 - Het herontwerpen van het tentamen. Bijvoorbeeld door het gebruiken van (een combinatie van) open vragen of essay vragen, het beperken van het tijdslot voor het tentamen, of het veranderen van de volgorde van vragen en antwoorden voor verschillende groepen studenten (versies).
 - Het gebruiken van nieuwe toetsvragen.
 - Het na afloop van het tentamen gebruiken van de door de instelling aangeboden plagiaatcontrole software om te controleren op overeenkomsten tussen de antwoorden van studenten of online teksten.
 - ii. De overwegingen zijn schriftelijk vastgelegd en kunnen opgevraagd worden door studenten die overwegen om bezwaar te maken omdat het besluit voor hen onredelijke of nadelige gevolgen heeft. Dit kan bijvoorbeeld gaan om studenten met een functiebeperking.

Blad 2 / 3

- b. Op basis van vrijwilligheid. De student wordt door de opleiding een vrije keuze geboden om deel te nemen aan een online tentamen met surveillance op afstand en er is een gelijkwaardige mogelijkheid - bijvoorbeeld een tentamen op papier op locatie zonder surveillance op afstand- beschikbaar. Hiervoor dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
- i. De opleiding biedt meerdere gelijkwaardige tentamenmogelijkheden aan; een tentamen waarbij gebruik gemaakt wordt van surveillance op afstand is één van de opties. Zo kan de student een vrije keuze worden geboden tussen een online tentamen met surveillance op afstand en bijvoorbeeld een tentamen op locatie.
 - ii. De opleiding biedt een online tentamen met surveillance op afstand aan als voorziening voor een student met een functiebeperking. Hierbij telt het tentamen waarvoor de student de voorziening aanvraagt niet mee als optie¹. De opleiding moet in dit geval twee voorzieningen aanbieden om de vrijwilligheid te waarborgen. De vrijwilligheid van de keuze is ook gewaarborgd indien de student in het verzoek aan de examencommissie voor een voorziening zelf aangeeft akkoord te gaan met een tentamen waarbij surveillance op afstand wordt ingezet.²
- c. In het geval van een crisis, zoals omschreven in artikel 1 van de [Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden](#), waarin redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat het tentamen tijdig kan worden herontworpen. Bijvoorbeeld in de begindagen van een lockdown gedurende een pandemie of de eerste dagen van een ramp zoals brand of overstroming, of een terroristische dreiging.
- i. In beginsel betreft het tenminste de eerste tien werkdagen na het begin van de crisissituatie. Na afloop van deze tien werkdagen wordt het faculteitsbestuur geacht de onder 3a genoemde alternatieven te overwegen voor tot inzet van surveillance op afstand wordt besloten.

Examencommissie

4. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de organisatie en de procedures met betrekking tot tentamens en examens (7.12b, lid 1, onderdeel e WHW).
5. De examencommissie kan vanuit haar kwaliteitsborgende taak (zoals bedoeld in 7.12b, lid 1, onderdeel a en onderdeel e WHW) advies geven over het gebruik van surveillance op afstand. Hierbij zijn o.a. de volgende aspecten relevant:
 - a. of de identiteit van de student die het tentamen aflegt geverifieerd kan worden;
 - b. of er voldoende maatregelen worden genomen om te voorkomen dat er tijdens het tentamen wordt gefraudeerd;
 - c. of bevestigd kan worden dat het tentamen binnen de gestelde termijn is afgerond;

¹ Voor deze studenten geldt immers dat de wijze waarop het tentamen wordt aangeboden onredelijke of nadelige gevolgen kan hebben en er dus geen sprake is van vrijwilligheid wanneer deze student alleen een online tentamen met surveillance op afstand kan accepteren als voorziening.

² De examencommissie neemt een besluit op basis van een verzoek van een student om een online tentamen met surveillance op afstand als voorziening, maar kan ook een andere voorziening treffen of het verzoek afwijzen.

- d. of redelijkerwijs de maatschappelijke waarde van het geheel van de tentamens en de graad gegarandeerd kan worden;
- e. of de inzet van surveillance op afstand noodzakelijk en subsidiair is.

Middelen

6. Er wordt gebruikgemaakt van de door de instelling beschikbaar gestelde middelen voor surveillance op afstand. Het faculteitsbestuur kan hier een uitzondering op maken, mits hierover een positief advies van de (facultaire) privacy officer is uitgebracht.
7. Het gebruik van surveillance op afstand is conform de [privacyverklaring studenten van de Universiteit Leiden](#).
8. Er wordt alleen gebruik gemaakt van de opties in de soft- en hardware die noodzakelijk zijn om het doel - beperken van fraude - te bereiken. Dit vanuit het oogpunt van proportionaliteit (het gebruik moet in verhouding staan tot de inbreuk op de privacy van studenten) en subsidiariteit (het doel kan niet met minder ingrijpende middelen worden bereikt).
9. Het faculteitsbestuur bepaalt welke toepassingen binnen de software noodzakelijk zijn. Dit kan het faculteitsbestuur per tentamen besluiten, per verzoek van een individuele student die om een voorziening vraagt, of per tentamensoort in een facultair protocol regelen.

Werkwijze

10. Het gebruik van surveillance op afstand dient uiterlijk tien dagen voorafgaand aan het tentamen aangekondigd te worden aan studenten via de digitale leeromgeving. In die aankondiging staan duidelijk alle praktische zaken omtrent de benodigde hardware en software, hoe de student moet inloggen en welke bronnen, gedragingen en hulpmiddelen (boek, kladblok, enz.) zijn toegestaan tijdens het tentamen.
11. Het is studenten niet toegestaan om tentameninstructies, -vragen of -antwoorden op welke wijze dan ook te kopiëren of te verspreiden. (*model OER art. 3.5.1*)

Vragen en bezwaar

12. Een student met bezwaar tegen het online maken van een tentamen kan bij de examencommissie een verzoek indienen voor het op een andere wijze afleggen van het tentamen. In de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie van de opleiding is opgenomen hoe de student een verzoek kan indienen. De examencommissie *kan* hier een positief besluit over nemen of besluiten dat de student moet wachten totdat het tentamen op andere wijze fysiek of digitaal kan worden afgenomen. (*artikel 4.3.4 OER, R&R van de opleiding*)
13. Studenten met onoverkomelijke privacy-bezwaren hebben *recht op bezwaar* op grond van artikel 21 AVG. Dit kan wanneer er naar het idee van de student specifieke omstandigheden zijn op grond waarvan zijn of haar privacybelang zwaarder zou moeten wegen dan de belangen van het faculteitsbestuur bij de keuze voor het gebruik van surveillance op afstand. Studenten kunnen hierover een bezwaarschrift indienen bij de Commissie voor bezwaar- en beroepsschriften: secretariaat-jz@bb.leidenuniv.nl.
14. Mocht de student zich tot een onafhankelijke toezichthouder AVG willen wenden dan kunnen studenten contact opnemen met de functionaris gegevensbescherming via: DPO@leidenuniv.nl.